

УДК – 378.013.42:316.723

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Максимовський М. І.

Харківська державна академія культури, Бурсацький узвіз, 4, Харків, Україна

z4nsh1nv1@gmail.com

У статті розглядається анімаційна діяльність як ефективна соціальна практика вдосконалення соціальної культури студентської молоді в особливих умовах становлення інформаційного суспільства. Визначено, що низка чинників (динамічність інформаційного простору, нерівний доступ до віртуального середовища та ін.) змінює характер налагодження соціальних зв'язків індивідів та груп і саме студентська молодь, яка є безпосереднім учасником цих змін, буде нести соціальну відповідальність за майбутній розвиток суспільства. Виявлено, що анімаційна діяльність, завдяки різноманітності та механізмам активізації ініціативності та зацікавленості, є особливо ефективним засобом розвитку соціальної культури студентської молоді, може бути реалізована як у межах освітнього осередку вищих навчальних закладів, так і поза ним у локальному та віртуальному середовищі.

Ключові слова: студентська молодь, соціальна культура, анімаційна діяльність, інформаційне суспільство.

РАЗВИТИЕ СОЦИАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ СРЕДСТВАМИ АНИМАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ

Максимовский Н. И.

*Харьковская государственная академия культуры,
Бурсацкий узвоз, 4, Харьков, Украина*

z4nsh1nv1@gmail.com

В статье рассматривается анимационная деятельность как эффективная социальная практика усовершенствования социальной культуры студенческой молодежи в особых условиях становления информационного общества. Определено, что ряд факторов (динамичность информационного пространства, неравный доступ к виртуальной среде и др.) изменяет характер налаживания социальных связей индивидов и групп и именно студенческая молодежь, которая является непосредственным участником этих изменений, будет нести социальную ответственность за будущее развитие общества. Виявлено, что анимационная деятельность, благодаря разнообразности и механизмам активизации инициативности и заинтересованности, является особенно эффективным способом развития социальной культуры студенческой молодежи, может быть реализована как в пределах образовательного средоточия высших учебных заведений, так и за его пределом в локальной и виртуальной среде.

Ключевые слова: студенческая молодежь, социальная культура, анимационная деятельность, информационное общество

DEVELOPING STUDENT YOUTH'S SOCIAL CULTURE BY MEANS OF ANIMATION ACTIVITIES IN INFORMATION SOCIETY

Maksymovskiyi M. I.

Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv, Ukraine

z4nsh1nv1@gmail.com

The article views animation activities as an effective social practice of improving student youth's social culture under special conditions of information society formation. It defines that a number of factors (dynamics of information field, unequal access to virtual environment etc.) change the course of establishing social connections for persons and groups and it is exactly student youth who will be socially responsible for society's future development, as they immediately partake in these changes. Student youth's social growth is affected by means that information age provides, mainly by devices and services that enable various types of processing and saving information. While devices require certain skills to be used, the services are simply provided to users for comfortable use, creating an illusion of being limited to satisfaction of basic communication and leisure needs. However, the advanced usage of devices and services can prove useful for enriching curricular and extracurricular

activities of student youth with rapid and extensive information processing, bringing new qualities to traditional forms of socialization in higher education institutions without directly affecting the existing education system.

It was revealed that animation activities are an especially effective tool for developing student youth's social culture due to their variety, initiative and interest activation mechanisms and possibility of implementation both within education institutions and outside their borders in local and virtual environment. Usage of animation can expand personality's mental needs, motivate to act pro-socially, cause consolidation of student groups and reveal social initiativeness. These possibilities require structural model of student youth's social culture in order to be worked with properly, which will be the focus of further research.

Key words: student youth, social culture, animation activities, information society.

У суспільстві інформації і знань, що динамічно розвивається у світі та Україні, студентство постає як майбутній інтелектуальний авангард, який у процесі навчання набуватиме не тільки професійних характеристик, але й соціальної самосвідомості, що стане підґрунтям для громадянської та глобальної відповідальності в інформаційному соціумі. Це актуалізує соціальний розвиток цієї підгрупи молоді, зокрема досягнення соціальної культури, від сформованості якої залежить продуктивне і творче соціальне функціонування всіх сфер життєдіяльності соціального середовища. Конкурентоспроможність, високий фаховий рівень, які мають формуватися в освітньому процесі вищого навчального закладу (далі ВНЗ), закладають підвалини соціальної зрілості студентства, але нагальною потребою є створення умов для формування та виявлення соціальної активності, консолідації, толерантності. Необхідність оновлення підходів до соціального виховання студентської молоді, розширення меж освітнього простору шляхом осучаснення позанавчальної діяльності зумовлює звернення до анімаційної діяльності, яка за сутністю та змістом призначена для стимулювання безпосередньої участі соціальних суб'єктів у суспільних процесах.

Соціальний розвиток студентів, зокрема в умовах інформаційного суспільства, досліджувався К. Астаховою, К. Михайльовою, А. Рижановою, С. Савченком, Л. Сокурянською, О. Хендрик, В. Штифурак; вплив нових засобів комунікації на соціалізацію особистості вивчали І. Курліщук, В. Плешаков, М. Угольков та ін.; соціальна культура стала об'єктом розгляду С. Григор'єва, Б. Єрасова; анімаційну діяльність як засіб соціалізації та соціального виховання, зокрема студентської молоді, досліджували Т. Лесіна, Н. Максимовська, М. Петрова, Л. Тарасов та ін. Однак, процес вдосконалення соціальної культури студентської молоді в умовах інформаційного суспільства досліджений недостатньо, тому метою статті є аналіз специфіки соціального становлення студентської молоді в інформаційному середовищі, завданням – виявлення особливостей анімаційної діяльності як засобу розвитку її соціальної культури.

Інформаційне суспільство, яке досліджувалося з другої половини ХХ ст. (Е. Гідденс, С. Гнатюк, І. Девтеров, Д. Дубов, Н. Луман, М. Маклюен, О. Ожеван, А. Рижанова, Е. Тоффлер, А. Чистяков, В. Шейко та ін.), переважно визначається як фаза розвитку цивілізації, коли головними продуктами виробництва стають не речі й енергія, а інформація і знання [2, с. 3]. На нашу думку, сутність цього етапу розвитку людства розкривається через провідні риси, які є специфічними для інформаційного суспільства: «створення глобального інформаційного простору, здатного забезпечити нову якість життя; збільшення питомої ваги інформаційно-комунікативних технологій, продуктів та послуг у валовому внутрішньому продукті країни; поява якісно нових комунікацій та ефективною інформаційної взаємодії людей на засадах зростаючого доступу до національних і світових інформаційних ресурсів, подолання інформаційної нерівності (бідності), прогресуюче задоволення людських потреб в інформаційних продуктах і послугах» [2, с.3].

Узагальнюючи дослідження вчених, можна визначитися із соціальними тенденціями, що зумовлюються розбудовою інформаційного суспільства та характеризують процес соціального становлення соціальних суб'єктів. По-перше, змінюється механізм налагодження соціальних зв'язків, зокрема традиційні подекуди руйнуються, а одним з інструментів соціальної взаємодії є використання нових технологій; по-друге, можливості інформаційного простору спричиняють відхилення від норм соціальної поведінки, які були встановлені на попередніх етапах розвитку суспільства, а нові ще не сформовані; по-третє, існують суттєві ризики для різних соціальних груп, які можуть не встигнути за соціальними

змінами інформаційної доби; по-четверте, розширюється простір соціальної взаємодії, завдяки засобам комунікації інформаційної доби стають досяжними різні здобутки духовної культури, однак, водночас підвищується ризик маніпулювання суспільною свідомістю; по-п'яте, інформаційний простір і засоби, що дозволяють у нього зануритися, впливають на цінності, якості особистості, поведінку соціальних суб'єктів, оскільки мають здатність інтегрувати та віддзеркалювати різні боки сфер соціальної самореалізації – сімейної, громадської, професійної, суспільної, державної та ін.; по-шосте, молодь, зокрема студентська, як соціальний суб'єкт стає тим флагманом, який утворює та поширює певні моделі соціальної поведінки в умовах інформатизації та глобалізації, розробляє інструменти нових соціальних норм в інформаційному просторі.

За таких умов змінюються буттєві орієнтири тих, хто безпосередньо бере участь у становленні нової сучасності, зокрема студентів. Ціннісні та соціальні орієнтири студентської молоді в інформаційному ХХІ столітті викликають інтерес учених (К. Астахова, К. Михайлова, С. Савченко, Л. Сокурянська), оскільки саме ця категорія молоді уособлює образ майбутнього інформаційного суспільства в будь-яких сферах професійно-соціального життя. Треба підкреслити, що специфічні психосоціальні особливості розвитку студентської молоді (потреба в самореалізації та кооперації, становлення професійно-громадянської свідомості тощо) зумовлюють динаміку її соціальної культури, однак наявна певна фундаментальна ознака, завдяки якій визначається соціальний статус студентства, не зважаючи на регіон або країну навчання. На думку С. Савченка, «визначальним чинником тут виступає не суб'єктивне прагнення студентства до стабільності, а об'єктивно зумовлене трансчасове завдання вищої школи – підготовка спеціалістів, необхідних для функціонування суспільного організму й задоволення потреб молоді в освіті, духовному розвитку, професійному становленні» [8]. Отже, від розвитку соціальної культури студентів безпосередньо залежить і розвиток суспільства як самовідновлювальної системи в інформаційному суспільстві.

К. Михайлова підкреслює тенденції трансформації сучасного суспільства, що актуалізують проблему відповідальності інтелектуальної еліти: «взаємопов'язаність світової спільноти (межі проблем стираються, вирішення їх стає завданням усього світу, соціальні суб'єкти мають розширене поле успіху водночас із відповідним полем ризику); нова якість соціальних систем формує новий тип особистості, якій вже не достатньо йти прямим шляхом, необхідно самій його конструювати та нести відповідальність за успішність реалізації цього шляху); змінюється структура та канали соціальної мобільності, отже, соціальні ролі є не тільки престижними, але й наповнюються іншим змістом; для успішного функціонування в соціальному середовищі необхідне постійне зростання та самовдосконалення» [5, с. 6-7]. Науковець зауважує, що зараз як ніколи особистість студента знаходиться у стані постійного вибору в умовах цивілізаційних викликів сучасності. Стан вибору якнайбільше притаманний для соціально-спрямованої діяльності, що ілюструє просоціальну позицію, зумовлює прояв суб'єктності суспільного значення, залежно від цінностей соціального суб'єкта.

Вихідним положенням стосовно соціальної культури студентської молоді є те, що ця характеристика є показником соціальної зрілості студентства, яка позначає здатність не лише засвоювати та відтворювати соціальний досвід, але й виявляти соціальну суб'єктність у вдосконаленні самих себе та соціального середовища [7]. Завдяки цій позиції уможлиблюється розкриття сутності досліджуваної характеристики, яка ґрунтується на власній участі особистості і спільноти в соціальному вдосконаленні. Соціальна культура характеризує рівень розвитку соціальності студентської молоді, яка виявляється в соціальних цінностях високого рівня, сформованості соціальних якостей та просоціальної поведінки, передбачає високий ступінь соціальної зрілості, основаної на соціальній суб'єктності та її найвищому прояві – соціальній творчості. Виходячи з цього соціальна культура студентської молоді в інформаційному суспільстві – це ступінь розвитку їх соціальності, яка дозволяє виявити соціальну суб'єктність професійно-громадянського спрямування в освітньому просторі ВНЗ та поза його межами, сприяє відтворенню та вдосконаленню цінностей соціальної життєдіяльності шляхом утворення нових моделей просоціальної активності,

зокрема у віртуальному інформаційному середовищі, з використанням нових засобів інформації та комунікації.

Оскільки студентство є складовою великої соціальної групи – молоді – основні пріоритети розвитку їх соціальної культури загалом подібні: усвідомлення можливостей та прагнень на фоні невеликого соціального досвіду, наявність великої кількості соціальних проблем з одночасним відкриттям багатьох перспектив, прагнення виявлення власної просоціальної позиції в сімейній, професійній, громадянській сферах, актуалізація перспективи вдосконалення соціальної взаємодії на державному, регіональному, глобальному рівнях. Однак, специфіку розвитку соціальної культури саме студентської молоді в сучасних умовах зумовлює те, що студентство постає в ролі своєрідного «культурного та соціального межування»: воно і об'єкт соціальних «експериментів», і їх ефективний індикатор [11, с. 49].

У зв'язку з вищезазначеним, визначимо особливості формування соціальної культури студентства: по-перше, його представники вже зробили відповідальний вибір і знаходяться у професійно-спрямованому інтелектуальному просторі закладу вищої освіти, де активно засвоюють та транслюють інформацію, що дозволяє виявляти відповідну соціально-професійну та соціально-громадянську позицію під час навчання; по-друге, соціальна роль студента засвоюється та вдосконалюється динамічно під час залучення до освітнього та позаосвітнього процесу у ВНЗ протягом просування курсами навчання, що суттєво впливає на динаміку соціальної культури кожного року перебування в закладі вищої освіти; по-третє, позиція студента як майбутнього соціального лідера уможливорює привнесення нових моделей взаємодії, посилюється через провідні види активності – навчання та позанавчальна діяльність, які мають власні особливості в кожному сучасному освітньому закладі; по-четверте, студенти знаходяться в інформаційному середовищі, яке для них є необхідним та природнім і прояв соціальної культури невимушений, що сприяє активізації соціальної позиції, отже, культура соціальної взаємодії опосередкована інформаційною складовою соціальної культури; по-п'яте, здобуття і одночасне продукування нових знань в умовах формування відповідного глобального інформаційного середовища, уможливорює безперервну трансляцію соціальних ідей у відкритий соціальний простір для великої кількості людей, зумовлює оперативність у прийнятті групових рішень, солідарну участь, отже, стимулюють інтерес студентів до публічної діяльності з одночасною відповідальністю за неї.

До традиційних, вже визначених вченими характеристик студентської молоді, додаються нові (медіакультура, медіакомпетентність, медіаграмотність та ін.), що стали об'єктом досліджень багатьох вчених (О. Бульвінська, О. Бутіліна, М. Грінченко, М. Дідур, О. Злобіна, О. Кудашкіна, І. Курліщук, І. Лотоцький, Т. Мясникова, Я. Рудик). Узагальнюючи дані вчених, визначимо, що в інформаційному суспільстві до характеристик соціальної зрілості додаються ознаки інформаційно-соціального розвитку, які стають органічною складовою соціальної культури студентів. Серед цих ознак переважають наступні: ціннісне усвідомлення та використання інформації як базової складової медіа культури особистості, критичне сприйняття інформації, вміння пошуку та використання соціально-позитивної інформації, безпечна поведінка у віртуальному просторі. Тобто з'являється те, що необхідно визначити як вплив постіндустріального суспільства, а саме нові ознаки розвитку особистості студента, які актуалізуються у зв'язку із постійним знаходженням в інформаційному просторі – соціально-інформаційні (соціально-комунікативні) ознаки розвитку особистості. А також нові ознаки розвитку середовища освіти у ВНЗ, які мають впливати на соціальне вдосконалення студентів – інформаційно-комунікативний простір професійно-громадянської спрямованості. Отже, студентська молодь знаходиться в динамічному інформаційному середовищі ВНЗ професійної спрямованості. Відомі характеристики студентства трансформуються, оскільки підвищується значення суб'єктності студентів в інформаційному суспільстві.

До проблем соціального зростання студентської молоді в умовах інформаційного соціуму відносять відставання ціннісного аспекту використання засобів масової інформації від

технологічного (що може призвести до підміни цінностей, зокрема, розмиванню ментальних, етнічних основ та традицій), розрив міжпоколінних зв'язків, зумовлений особливостями соціального та психовікового розвитку людей старших поколінь, переважно опосередковане спілкування, яке підмінює міжособистісне, небезпека маніпулювання свідомістю молодої людини через розповсюдження навмисно обробленої інформації, небезпека розвитку залежності від засобів отримання інформації тощо.

Поняття «розвиток» є усталеним і означає «процес закономірних змін, переходу від одного стану до іншого, досконалішого; перехід від старого якісного стану до нового, від простого до складного, від нижчого до вищого» [9, с. 237]. Якщо йдеться про соціальний розвиток, переважають позиції, що висвітлюють загально соціальний контекст, наприклад: «Розвиток соціальний – процес, під час якого відбуваються суттєві кількісні та якісні зміни в соціальній сфері суспільного життя загалом або в окремих її компонентах – соціальних відносинах, соціальних інститутах, соціально-групових та соціально-організаційних структурах та ін.» [9, с. 238]. Загалом розвиток характеризує процес руху та вдосконалення, але нас цікавить не стільки визначення цього терміну, скільки сутнісні характеристики, зокрема те, що рушійна сила розвитку – боротьба суперечностей. У соціальній сфері суперечності виникають у взаємодії потреб та прагнень людини з людиною, людини зі спільнотою, спільноти зі спільнотою тощо. Враховуючи вищезазначене, розвиток соціальної культури студентської молоді – це процес зовнішнього керування соціальним становленням цієї соціальної групи як у ВНЗ (навчальна та позанавчальна діяльність), так і поза межами навчального закладу в соціальному просторі та інформаційному віртуальному середовищі.

Провідними чинниками розвитку соціальної культури студентів є навчально-виховний процес у ВНЗ (здебільшого поза навчальна діяльність), інформаційно-комунікативне середовище студентської молоді (нові медіа, віртуальне середовище тощо). Окрім того існують види соціальної життєдіяльності студентської молоді, які сприяють розвитку соціальної культури (переважно самоврядування, волонтерство, громадська діяльність, інформаційно-комунікативна в умовах інформаційного суспільства, але не зменшується значення наукової, професійно зорієнтованої, творчої та мистецької діяльності в позанавчальний час). Особливістю впливу цих чинників є те, що нові засоби взаємодії студентів у віртуальному просторі можуть обумовлювати та поєднувати різні види активності, зокрема створення сприятливого інтелектуально-інформаційного та креативного середовища для студентів їх власними зусиллями (веб-сайт зі сторінками-профілями, які студенти можуть змінювати на власний розсуд) можуть сприяти більш активній участі в самоврядуванні та волонтерстві.

Пошук адекватних механізмів активізації процесу вдосконалення соціальної зрілості студентства в позанавчальному процесі дозволяє стверджувати, що в сучасних соціально-культурних умовах ефективною є анімаційна діяльність як засіб соціалізації та соціального виховання. Анімаційну діяльність, зокрема зі студентською молоддю, досліджували Т. Лесіна, Н. Максимовська, М. Петрова, Л. Тарасов та ін. На основі урахування позиції Л. Тарасова, який доводить, що «анімаційна діяльність – процес глибинної (буттєвої) взаємодії людини з оточуючим світом, під час якої відбувається задоволення та зростання духовних потреб. Вона є вільною суспільно-значущою активністю індивідів та соціальних груп, що спрямована на духовно-творчий розвиток особистості та духовне оздоровлення суспільства» [13, с. 47], поглиблюється значення анімаційної діяльності зі студентською молоддю. Динаміка духовно-соціальних потреб з метою вдосконалення соціуму, на наш погляд, є сутністю сучасного розуміння анімації зі студентською молоддю, якщо йдеться про розвиток соціальної культури.

Анімаційна діяльність зі студентами трактується М. Петровою як «сукупність соціально-значущих дій особистості, що спрямовані на інтенсивну усвідомлену її взаємодію з оточуючим середовищем та засвоєння соціокультурних цінностей, у процесі задоволення релаксаційно-відновлювальних, культурно-освітніх та культурно-творчих потреб та інтересів» [6, с. 9]. На нашу думку, досліджуючи анімацію як чинник розвитку соціальної

культури студентів, не варто плутати дії учасника анімації з діями фахівця, які активізують особистість, оскільки кінцевою метою є створення умов для розвитку соціальної культури, а ці умови створюються не власне студентами – це відбувається на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії між фахівцями з організації соціального виховання та за безпосередньої участі самих соціальних суб'єктів, зокрема активних студентів.

Наукове підґрунтя для розгляду анімаційної діяльності як основи дослідження соціальної культури студентської молоді покладене в основу сучасних соціально-педагогічних дослідженнях Л. Волик, Т. Лесіної, Н. Максимовської, у яких зокрема акцентується на тому, що саме компоненти активності, емоційної насиченості, непримусовості притаманні анімаційній діяльності, уможливають безпосередню участь студентської молоді в процесі соціальної взаємодії, сприяють послабленню впливу асоціальних факторів середовища, посиленню їх свідомої участі в просоціальних процесах розбудови суспільного життя [4].

Продуктивним є підхід Л. Тарасова до дослідження анімації в контексті розвитку соціально-підтримуючих громадських ініціатив. Учений розглядає анімаційний процес на трьох рівнях: екзистенційно-мотиваційному (складається з прагнення займати життя як простір, проживати його цілісно, мати право на власне життя, почути світ у відношенні смислу); структурно-діяльнісному (особисто значуща та суспільно корисна перетворювальна діяльність, комунікативна, рефлексивна, пізнавальна); культуро-творчому (виявлення соціокультурних лідерів, створення об'єднуючих елементів культури та мистецтва, активізація суспільно-просвітницької діяльності, розвиток суспільно-творчих неформальних об'єднань, що спрямовані на духовне оздоровлення суспільства) [13, с. 70-76]. Загалом погоджуємося з позицією автора, що під час здійснення анімаційного процесу внутрішнє переконання стає мотивом для просоціальної поведінки. Ця концепція сприяє розумінню поступового розгортання активності соціальних суб'єктів, генеруванню ініціатив у сфері громадської діяльності, що в сучасних умовах розбудови інформаційного суспільства є однією з умов активізації участі соціальних суб'єктів у суспільному житті.

Враховуючи вищевказане, у цьому дослідженні анімаційна діяльність – це суспільна практика, у процесі реалізації якої відбувається активізація соціально-позитивної взаємодії в соціальному середовищі студентства як соціального суб'єкта, що сприяє динаміці соціальності студентської молоді шляхом створення умов для зростання духовних потреб та безпосередньої участі в соціальному вдосконаленні. Анімаційна діяльність має унікальні властивості для розвитку соціальної культури студентів, що особливо актуалізуються в умовах інформаційного суспільства: по-перше, анімаційна діяльність мотивує особистість молодої людини до вдосконалення власних духовних потреб, що перевтілюються в соціально-позитивну активність, зокрема в інформаційному середовищі; по-друге, під час участі в анімаційних заходах консолідується студентська спільнота і виробляються спільні позитивні моделі взаємодії в середовищі життєдіяльності, у тому числі через віртуальний простір; по-третє, просоціальна анімаційна активність створює передумови для вироблення ініціатив у напрямі вдосконалення соціального всесвіту; по-четверте, поєднуючись із традиційними видами студентської активності, анімація стає чинником зростання якості самоврядування студентів, поліпшення взаємодії у спільноті і винесення соціально позитивних дій у зовнішнє середовище за допомогою новітніх засобів комунікації та можливостей перетворення інформації; по-п'яте, поєднуючи засоби, що активізують особистість та групи (мистецтво, туризм, гра тощо) з недирективними методами та формами виховання (акції, квести, флеш-моби, тренінги та ін.) на основі активної діяльності у віртуальному середовищі утворюються нові можливості соціального зростання.

Отже, соціальне зростання студентської молоді в інформаційному суспільстві зумовлене активізацією інформаційного середовища і засобів, які дозволяють швидко отримувати інформацію, вмінням використовувати нові засоби комунікації, легким сприйняттям нової інформації, формуванням нових соціальних норм у привабливому віртуальному просторі, постійним доступом до джерел отримання інформації, можливістю збільшення кількості каналів комунікації, отримання популярності через медіа засоби, можливість розбудовувати

соціальну взаємодію у відкритому віртуальному середовищі. Загалом соціальна культура студентської молоді в інформаційному суспільстві формується та розвивається під впливом інформаційного середовища, зокрема через активну взаємодію у віртуальному середовищі та виявленні нових моделей соціальної інтеракції у ньому. Окрім традиційних видів активності (навчальної та поза навчальної (переважно самоврядування, волонтерська, наукова, творча та мистецька діяльності)), які мають розвивати соціальну культуру студентів, актуалізується застосування анімаційної діяльності як виду суспільної практики соціально-виховного спрямування, яка дозволяє просуватися шляхом вдосконалення духовних потреб особистості, мотивувати на просоціальну діяльність, зумовлювати консолідацію студентських груп та виявляти просоціальні ініціативи як у найближчому соціальному оточенні, так і в ширшому територіальному та віртуальному просторі. Перспективою подальшого дослідження є розробка структурної моделі соціальної культури студентської молоді в інформаційному суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ерасов Б. С. Социальная культурология : Учебник для студентов высших учебных заведений / Б. С. Ерасов. – Издание третье, 1 доп. и перераб. – М. : Аспект Пресс, 2000. – 591 с.
2. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – Київ. : НІСД, 2010. – 64 с.
3. Лесіна Т. М. Соціально-педагогічні умови стимулювання майбутніх соціальних педагогів до анімаційної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / Лесіна Т. М. – Херсон, 2009. – 253 с.
4. Максимовська Н. О. Соціально-педагогічна діяльність зі студентською молоддю у сфері дозвілля: анімаційний підхід : монографія / Н. О. Максимовська. – Х. : Друк ТОВ „Тім Пабліш Груп”, 2015. – 368 с.
5. Михайлева Е. Г. Интеллектуальная элита в матрице современных цивилизационных изменений : монография / Е. Г. Михайлева. – Харьков : Изд-во НУА, 2007. – 576 с.
6. Петрова М. С. Анимационная деятельность как средство социального воспитания студентов вуза : дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / Петрова Мария Сергеевна ; Костром. гос. ун-т им. Н. А. Некрасова. – Кострома, 2007. – 170 с.
7. Рижанова А. О. Якісні рівні соціальності / А. О. Рижанова // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. – Харків, 2014. – С. 37–38.
8. Савченко С. В. Науково-теоретичні засади соціалізації студентської молоді в позанавчальній діяльності в умовах регіонального освітнього простору : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05 „Соц. педагогіка” / Савченко С. В. – Луганськ, 2004. – 455 с.
9. Словарь по социальной педагогике : учеб. пособие [для студентов высш. учеб. заведений] / авт.-сост. Л. В. Мардахаев. – М. : Академия, 2002. – 368 с.
10. Сокурянская Л. Г. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода / Л. Г. Сокурянская. – Харьков : Харьк. нац. ун-т им. В. Н. Каразина, 2006. – 576 с.
11. Студент XXI века: социальный портрет на фоне общественных трансформаций : монография / Нар. укр. акад. ; под общ. ред. В. И. Астаховой. – Харьков : Изд-во НУА, 2010. – 408 с.

12. Тадаева А. В. Социализация молодежи в условиях современного информационного общества [Электронный ресурс] / А. В. Тадаева. – Режим доступа : http://elar.rsvpu.ru/bitstream/123456789/250/1/dncpc_2013_38.pdf. – Загл. с экрана.
13. Тарасов Л. В. Социокультурная анимация в XXI веке: концепция развития социально-поддерживающих гражданских инициатив в России : монография / Л. В. Тарасов. – М. : Русаки, 2012. – 223 с.

REFERENCES

1. Yerasov B. S. Sotsyalnaia kulturologia: Uchebnik dlia studentov vysshykh uchebnykh zavedenii / B. S. Yerasov. – Izdanie tretie, 1 dop. I pererab. – M.: Aspekt Press, 2000. – 591 p.
2. Informatsiine suspilstvo v Ukraini: hlobalni vyklyky ta natsionalni mozhlyvosti: analit. dop. / D. V. Dubov, O. A. Ozhevan, S. L. Hnatiuk. – Kyiv. : NISD. – 2010. – 64 p.
3. Lesina T. M. Sotsialno-pedahohichni umovy stymuliuвання maibutnikh sotsialnykh pedahohiv do animatsiinoi dialnosti : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.05 / Lesina T. M. – Kherson, 2009. – 253 p.
4. Maksymovska N. O. Sotsialno-pedahohichna dialnist zi studentskoiu moloddu u sferi dozvillia: animatsiinyi pidkhid : monohrafiia / N. O. Maksymovska. – Kh. : Druk TOV “Tim Pablish Grup”, 2015. – 368 p.
5. Mikhailiova Y. G. Intellektualnaia elita v matritse sovremennykh tsyvilizatsyonnykh izmenenii : monografiia / Y G. Mikhailiova. – Kharkov : Izd-vo NUA, 2007. – 576 p.
6. Petrova M. S. Animatsyonnaia deiatelnost kak sredstvo sotsyalnogo vospitania studentov vuza : dis. na soiskaniie uchen. stepeni kand. ped. nauk : spets. 13.00.02 / Petrova Maria Sergeevna ; Kostrom. gos. un-t im. N. A. Nekrasova. – Kostroma, 2007. – 170 p.
7. Ryzhanova A. O. Yakisni rivni sotsialnosti / A. O. Ryzhanova // Kultura ta informatsiine suspilstvo XXI stolittia : materialy vseukr. nauk.-teoret konf. molodykh uchenykh, 24-25 kvit. 2014 r. / Kharkiv. derzh. akad. kultury, Nats. akad. Mystetstv Ukrainy, In-t kulturolohii. – Kharkiv, 2014. – P. 37-38.
8. Savchenko S. V. Naukovo-teoretychni zasady sotsializatsii studentskoi molodi v pozanavchalnii dialnosti v umovakh rehionalnoho osvitiioho prostoru : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.05 “Sots. pedahohika” / Savchenko S. V. – Luhansk, 2004. – 455 p.
9. Slovar po sotsialnoi pedagogike : ucheb. posobie [dlia studentov vyssh. ucheb. zavedenii] / avt.-sost. L. V. Mardakhaiev. – M. : Akademia, 2002. – 368 p.
10. Sokurianskaia L. G. Studenchestvo na puti k drugomu obschestvu: tsennostnyi diskurs perekhoda / L. G. Sokurianskaia. – Kharkov : Khark. nats. un-t im. V. N. Karazina, 2006. – 576 p.
11. Student XXI veka: sotsialnyi portret na fone obschestvennykh transformatsyi : monographia / Nar. ukr. akad. ; pod obsch. red. V. I. Astakhovoi – Kharkov : Izd-vo NUA, 2010. – 408 p.
12. Tadaieva A. V. Sotsializatsia molodezhi v usloviakh sovremennogo informatsionnogo obschestva [Elektronnyi resurs] / A. V. Tadaieva. – Rezhym dostupa: http://elar.rsvpu.ru/bitstream/123456789/250/1/dncpc_2013_38.pdf. – Zagl. s ekrana.
13. Tarasov L. V. Sotsyokulturnaia animatsia v XXI veke: kontseptsyia razvitia sotsialno-podderzhivaiuschikh grazhdanskikh initsyativ v rossii : monografiia / L. V. Tarasov. – M. : Rusaki, 2012. – 223 p.